

Departementets bemerkninger

1 Innledning og bakgrunn

Drangedal Everk KF er konsesjonær for Suvdølareguleringene og er et heleid kommunalt foretak av Drangedal kommune. Revisjonsaken gjelder konsesjoner gitt ved Kronprinsregentens res. 18.1.1957 om regulering av Kleppsvatn m.fl. vann i Suvdølavassdraget, kgl.res. 18.8.1961 om regulering av Måvatn, Kresbutjern og Ortjern samt overføring av Heibekken til Suvdølavassdraget, kgl.res. 1.2.1963 om regulering og overføring av Lianelva og Holmevatn (fornytt ved kgl.res. 27.11.1970), samt Industridepartementets planendringer av 18.4.1966 og 24.10.1966 med endringer i de gitte konsesjonene og fastsettelse av nytt manøvreringsreglement i samsvar med de fastsatte endringer.

Etter en endring av vassdragsreguleringsloven i 1992, jf. Ot.prp. nr. 50 (1991-92), ble det åpnet for at vilkårene i tidligere gitte tidsubegrensede konsesjoner kunne revideres 50 år etter konsesjonstidspunktet. Revisjonsadgangen følger av vassdragsreguleringsloven § 8 tredje ledd. En revisjon kan blant annet benyttes til å sette nye eller oppdaterte vilkår for å bedre miljøet eller rette opp miljøskader som er oppstått som følge av reguleringen. Rammene for selve konsesjonen - reguleringshøyder og overføringer - kan ikke endres ved en revisjon. Det vil normalt være 30 år til neste revisjonsmulighet, jf. vassdragsreguleringsloven § 8 første ledd første punktum.

Kravet om revisjon av konsesjonsvilkår for reguleringene i Suvdølavassdraget ble fremmet av Kleppsvatn hytteforening i brev av 27.12.2006 og grunneier Bjørn Sollid i brev av 27.12.2011. Kravene gjelder i hovedsak magasinrestriksjoner og minstevannføring på flere av de berørte elvestrekningene, samt tiltak av hensyn til friluftsliv og båter.

I forbindelse med revisjonsdokumentet har konsesjonæren samlet innspill fra lokale lag og foreninger. Drangedal kommune mener det må gjøres grundige kost/nytte-vurderinger av kravene om minstevannføring. Beregninger av eventuelle minstevannføringer viser betydelige tap av inntekter for det kommunalt eide everket og som derfor vil påvirke kommunens tjenestetilbud.

2 NVEs innstilling

NVE anbefaler at det for konsesjonene fastsettes nye standardvilkår etter vassdragsreguleringsloven som vil gi myndighetene hjemmel til å pålegge relevante avbøtende tiltak. NVE anbefaler vilkår om sektoravgift til kulturminner for konsesjonen av 18.1.1957, da denne ble gitt uten vilkår om kulturminner. NVE anbefaler videre å pålegge enkelte minstevannføringslipp, og en mindre streng restriksjon om tilsiget til oppfylling av Kleppsvatn.

3 Kunnskapsgrunnlaget

NVE vedtok 31.8.2012 å åpne revisjon av konsesjonsvilkår for Suvdølareguleringene. Drangedal Everk utarbeidet et revisjonsdokument som ble sendt på høring med frist 19.5.2017. NVE viser til at revisjonsdokumentet beskriver forholdene i vassdraget og at det foreligger nye hydrologiske målinger. Etter NVEs vurdering inneholder dokumentet tilstrekkelig informasjon ut fra sakens størrelse og kompleksitet, og finner at kravene i medhold av OEDs retningslinjer for revisjon av konsesjonsvilkår er oppfylt. NVE

mottok 5 høringsuttalelser som ble forelagt konsesjonæren for kommentarer. NVE hadde befaring i området i juni 2017 og på befaringsreisen deltok også Fylkesmannen i Telemark, Faun Naturforvaltning, samt representanter for grunneiere og hytteveiet. NVEs innstilling til departementet er datert 21.6.2018.

I NVEs revisjonsrapport nr. 49/2013, er fisk og øvrig naturmangfold i Suvdøla vurdert å ha liten verdi, mens friluftsliv har middels verdi. Vassdraget er plassert i kategori 2.1, som "ikke prioritert", og ingen aktuelle tiltak er skissert i revisjonsrapporten. I godkjent vannforvaltningsplan for Vest-Viken for planperioden 2016-2021, er det ikke satt miljømål for noen berørte vannforekomster i Suvdøla som vil kunne medføre tap av kraftproduksjon, dvs. slipp av minstevannføring eller magasinrestriksjoner. Alle vannforekomstene i Suvdøla, med unntak av Steinbutjern og kanal til Røystjern, er klassifisert som sterkt modifiserte vannforekomster (SMVF) og er påvirket av vassdragsreguleringer og/eller sur nedbør.

Departementet finner at kunnskapsgrunnlaget her oppfyller de krav som stilles i slike saker. Departementet har ikke funnet det nødvendig med egen befaring i denne saken.

4 Departementets vurdering av innkomne krav

4.1 Magasinrestriksjoner

Kleppsvatn hytteforening ønsker høyere sommervannstand i Kleppsvatn og foreslår at vannstanden i sommerperioden skal være minimum 2,5 m under HRV. Andre høringsparter har bedt om at sommervannstanden holdes over nivået til gammel fløtningsdam, dvs. 6 m under HRV (kote 532). Sommervannstanden i Kleppsvatn i dag gir store tørrlagte arealer. Lav vannstand innebærer problemer med adkomst til vannet med båt, påvirker landskapsopplevelsen negativt og det uttrykkes bekymring for fiskebestanden i magasinet. *Breili vel*, med støtte fra flere grunneiere, ønsker sommervannstand i Breilivatn/Holmevatn med 1 m under HRV. Også dette er begrunnet med ulemper med tørrlagte arealer rundt vannet.

Drangedal Everk går imot kravene om sommervannstand. Det erkjennes at reguleringene medfører ulemper ved magasinene, men e-verket mener at restriksjoner på bruken i magasinene kan gå ut over den lokale kraftforsyningen. Konsesjonæren foreslår i stedet at tilsig i perioden 15. mai – 15. september skal prioriteres til å fylle opp Kleppsvatn til nivået med den gamle fløtningsdammen på kote 532. Vannstanden i Kleppsvatn ligger normalt 2-4 m under HRV om sommeren. Det er et ønske også fra konsesjonærens side at vannstanden holdes høyest mulig i sommermånedene ettersom vassdraget primært er regulert for vinterproduksjon. Når det gjelder Breilivatn/Holmevatn har dette magasinet kun en regulering på 3 m.

NVE viser til at regulering av magasinene er avgjørende for at Suvdøla kraftverk kan produsere kraft om vinteren. Regulanten vil ikke kunne tappe så langt ned som ønskelig om vinteren dersom slike fyllingskrav som her skal nås i tørre år. Et krav om minimum sommervannstand kan derfor medføre lavere utnyttelse av magasinene og produksjonstap. Et fyllingskrav kan også gi økt flomtap og mindre mulighet til å dempe tilsigstopper. NVE anbefaler derfor at kravene om sommervannstand i disse magasinene ikke innfris. Et krav om å prioritere tilsiget til oppfylling av Kleppsvatn i sommermånedene medfører imidlertid ikke særlig endringer fra dagens manøvreringspraksis.

Departementet bemerker at reguleringsmagasinene i Suvdøla er viktige for friluftsliv og fiske. Vannkraft med magasiner og reguleringsevne er imidlertid av vesentlig betydning i det norske kraftsystemet, og strengere miljøvilkår og mindre fleksibilitet i reguleringsmulighetene vil på sikt kunne svekke både forsyningssikkerhet og evne til flomhåndtering. Verdien av regulerbar kraftproduksjon blir stadig viktigere ettersom vi får mer uregulerbar kraft i systemet. For i en viss grad å kunne imøtekomme de lokale friluftinteressene bør konsesjonæren likevel pålegges å unngå store nedtappinger av Kleppsvatn om sommeren. Departementet er derfor enig i at det tas inn en bestemmelse i manøvreringsreglementet om at tilsiget til Kleppsvatn skal prioriteres til å fylle opp magasinet til kote 532 i perioden medio mai til medio september. Det pålegges ikke endringer i manøvreringsreglementet for Breilivatn/Holmevatn, men departementet forutsetter at konsesjonæren fortsetter å etterstrebe en høy sommervannstand i magasinet.

Når det gjelder reguleringenens påvirkning av reproduksjon av fisk viser departementet til adgangen til å pålegge ulike avbøtende tiltak som kalking, utsetting av fisk og tynningsfiske, med hjemmel i nye standardvilkår, jf. vilkårene post 8 Naturforvaltning.

4.2 Minstevannføring

Det er kommet inn krav om minstevannføring på flere ulike strekninger i Suvdølavassdraget. I tillegg til minstevannføring i Kleppsvasselva, ønsker *Gautefall Turlag* også minstevannføring i Buvasselva og *J. Tveit* ønsker minstevannføring i Holmevasselva. Bedre landskapskvaliteter og biologisk mangfold er primært begrunnelsen bak kravene. Fylkesmannen og fylkeskommunen mener minstevannføring må vurderes i sammenheng med utbygging av Nye Suvdøla kraftverk. Konsesjon til denne kraftverket ble gitt 15.9.2017. E-verket foreslår å slippe minstevannføring i Suvdøla fra inntaket i Buvasselva i sommermånedene, mens krav i andre elver avvises fordi det går utover lokal kraftforsyning og produksjon av regulert vinterkraft.

Suvdøla

Om lag 1,3 km nedstrøms inntaket i Buvasselva og 900 m nedstrøms Fikjestøldammen, renner Lianelva og Suvdøla sammen, og minstevannføring i Suvdøla kan derfor slippes fra inntaket i Buvasselva eller fra Fikjestøldammen. Elvene har noe resttilsig før samløpet, men det er lite vann på strekningene. Under vårflommen og på enkelte nedbørsrike dager blir det overløp ved inntaket i Buvasselva. Minstevannføring fra inntaket i Buvasselva vil påvirke produksjonen i både Suvdal I og i Suvdøla kraftverk, mens minstevannføring fra Fikjestøldammen kun vil påvirke Suvdøla kraftverk. Beregningene legger til grunn produksjon i Nye Suvdøla kraftverk. Forskjellen i produksjonstap mellom alternativene er liten. Drangedal E-verk vil øke sin årlige kraftproduksjon med 17 GWh med Nye Suvdøla kraftverk og produksjonstapet ved eventuelt minstevannføringsslipp må vurderes i lys av dette.

Hensynet til vannføring må veies opp mot krav om sommervannstand i magasinene. Minstevannføring hele året vil også ha større påvirkning på magasinutfylling og kraftproduksjon enn kun sommervannsslipp. Grunneier Bjørn Sollid mener det bør slippes minstevannføring fra Fikjestøldammen. Han viser til økt bosetting på Sollid gård som vil ha glede av mer vann i elva forbi gården. Konsesjonæren mener på sin side at elven nedstrøms Fikjestøldammen er utilgjengelig og at strekningen har liten verdi for allmennheten. Elveløpet

er dessuten steinete slik at en minstevannføring vil få liten effekt. Konesjonæren mener minstevannføring heller bør slippes fra inntaket i Buvassselva hvor den vil gi positiv effekt for friluftsliv og bading.

NVE er opptatt av at minstevannføring slippes der den i størst mulig grad kommer allmennheten til gode. NVE vurderer det slik at Buvassselva har større betydning for landskaps- og friluftsinnteresser enn Suvdøla nedenfor Fikjestøltjern. NVE mener Buvassselva både har landskapskvaliteter og badeplasser som kan bli bedre og mer attraktive med noe høyere sommervannføring. I tråd med konsesjonærens forslag anbefaler NVE minstevannføring på 20 l/s i sommermånedene fra inntaket i Buvassselva. Minstevannføringen får ikke nevneverdig konsekvens for magasinutfyllingen om sommeren og medfører lite krafttap. Departementet slutter seg til NVEs anbefaling.

Kleppvassselva og Holmevassselva

Kleppvassselva går mellom Kleppsvatn og Fikjestøltjern og er den øverste delen av Suvdølavassdraget. Det er ikke pålagt noen minstevannføring i konsesjonsvilkårene, men det slippes likevel 10 l/s fra 13. mars – 31. mai og fra 1. september - 15. november og 20 l/s i sommermånedene. Det er bygget terskler i Kleppvassselva og ifølge grunneier benyttes elvestrekningen nå aktivt til både fiske og friluftsliv. NVE anbefaler at dagens minstevannføring tas inn i manøvreringsreglementet, og at konsesjonæren da må installere måleinstrument for å kunne dokumentere minstevannføringen. Departementet bemerker at ingen høringsinstanser har bedt om høyere minstevannføring her, men at dagens vannføring og andre tiltak bevarer elva som både landskapselement og leveområde for fisk. Departementet slutter seg derfor til NVEs anbefaling.

Holmevassselva er den opprinnelige utløpselva fra Holmevatn. Denne er tørrlagt ved utløpet etter at Holmevatn ble demmet opp og overført til Buvassselva. Det antas å være begrensede friluftsinnteresser knyttet til Holmevassselva, og NVE anbefaler ikke minstevannføring her. Departementet bemerker at ingen andre høringsinstanser har fremmet krav her utover det innspillet som kom før utferdigelsen av revisjonsdokumentet. Departementet finner ikke grunnlag for å pålegge noe vannslipp i Holmevassselva.

4.3 Terskler og biotopiltak

Når nye Suvdøla kraftverk blir bygget blir produksjonsvannet fraført på denne utbyggingsstrekningen. Flere grunneiere har derfor spilt inn ønske om etablering av terskler i nedre deler av Suvdøla i forbindelse med utbygging av dette kraftverket. Kulper og terskler vil gi et bedre landskapsbilde når vannføringen reduseres, og et vannspeil kan også bidra til høyere overlevelse for fisk og andre akvatiske organismer. NVE kan pålegge konsesjonæren å bygge terskler, biotopjusterende tiltak m.m. i medhold av konsesjonsvilkårene for Nye Suvdøla kraftverk. Departementet er enig med NVE i at slike tiltak eventuelt pålegges i medhold av denne konsesjonen etter at kraftverket er satt i drift.

4.4 Ferdsliv og friluftsliv

Det har kommet krav om at eksisterende steinmasser (sprengstein) ved båt plasser i Kleppsvatn skiftes ut med mykere masser. Ved lav vannstand er det vanskelig å bruke båt på vannet. Breili vel har fremmet krav om bedre båtforhold ved Breilivatn og Holmevatn. Det er

også ønsker om en fiskerist, og tilrettelagte fiskeplasser for handicappede fiskere ved Breilivatn.

Drangedal E-verk vil følge opp flere krav om tilrettelegging for friluftsliv ved magasinene. Når det gjelder tilrettelegging for handicappede fiskere mener konsesjonæren at dette er hytteforeningenes ansvar, men at everket kan bidra med tilskudd.

Departementet bemerker at konsesjonæren allerede imøtekommer eller vil imøtekomme de fleste kravene når det gjelder båt- og friluftsliv. Det fastsettes også standard naturforvaltningsvilkår med hjemmel til å kunne gi pålegg - etter en kost-/nyttevurdering, av hensyn til friluftslivets bruks- og opplevelsesverdier i området som direkte eller indirekte berøres av reguleringen, jf. forslaget til konsesjonsvilkår post 8 IV.

Det er fremmet krav om økonomisk bidrag til Kyrkjebugdheia løypelag. Departementet bemerker at vilkår av økonomisk karakter normalt ikke skal fastsettes ved revisjoner, og er enig med NVE i at slikt bidrag ikke pålegges som vilkår i konsesjonen. Et tilskudd av denne art må fortsatt være en frivillig ordning fra konsesjonærens side.

Hovedregelen i vassdragsreguleringsloven er at veier, broer og kaier som konsesjonæren anlegger skal kunne benyttes av allmenheten dersom ikke departementet vedtar noe annet. Regelen fremgår av de reviderte konsesjonsvilkårene post 11. NVE viser til at ansvaret for vedlikehold av veiene i Suvdøla synes å være avklart gjennom tidligere avtale med grunneierne. Når det gjelder krav om ny veiforbindelse mellom Tørdal og Kyrkjebugdheia, er departementet enig med NVE i at dette ikke er et krav som direkte kan knyttes til skader og ulemper forårsaket av utbyggingen. Dette kan derfor ikke pålegges som et avbøtende tiltak ved revisjon av konsesjonsvilkårene.

4.5 Kulturminner

Konsesjoner for regulerte vassdrag med opprinnelig konsesjonstidspunkt før 1960 fikk ikke fastsatt vilkår om kulturminner, og disse faller derfor innenfor ordningen med sektoravgift til kulturminnevern. Retningslinjer for sektoravgiftsordningen ble fastsatt av det daværende Miljøverndepartementet i 2010 i samarbeid med Olje- og energidepartementet. Konsesjon for regulering av Kleppsvann m.fl. vann i Suvdølavassdraget fastsatt ved kronprinsregentens res. i 1957 har ikke vilkår om kulturminner, og omfattes dermed av ordningen. Det er imidlertid kun Kleppsvatn som nå faktisk er regulert av de vannene som inngikk i denne konsesjonen. Konsesjonæren skal derfor kun betale sektoravgift for reguleringen av Kleppsvatn. Reguleringen av Steinbutjern er lagt ned, og Buvatn reguleres heller ikke. Sektoravgiften beregnes til 7000,- kr. pr GWh magasinkapasitet (2006-kroner). Beløpet indeksjusteres på vanlig måte. NVE beregner og innkrever sektoravgiften.

Reguleringskonsesjonene av 1961 og 1963 har vilkår om kulturminner og faller ikke inn under sektoravgiftsordningen. NVE anbefaler felles revidert konsesjon for disse reguleringene, og at det fastsettes standardvilkår for Automatisk fredede kulturminner etter kulturminnelovens bestemmelser, jf. vilkårene post 9. Departementet bemerker at vilkåret bl.a. dreier seg om forhåndsundersøkelse, dvs. før anleggsstart. Dette er ikke relevant for en eksisterende regulering, og denne del av vilkårenes post 9 tilrås tatt ut. Vilkåret vil dermed inneholde påbud om at melding må sendes kulturminneforvaltningen dersom det viser seg at tiltaket kan være egnet til skade, ødelegge mv. automatisk fredede kulturminner.

Telemark fylkeskommune uttaler til NVE at det ikke er utført arkeologiske registreringer i forbindelse med at konsesjonene ble gitt selv om konsesjonene har slike vilkår. Fylkeskommunen mener det er viktig å gjennomføre registreringer før eventuelle kulturminner går tapt som følge av erosjon og slitasje. Departementet forutsetter at konsesjonæren i samarbeid med fylkeskommunen undersøker hvilke arkeologiske registreringer som eventuelt er utført/ikke utført i de berørte områdene for disse reguleringene. Departementet bemerker at konsesjonæren er forpliktet til å følge konsesjonsvilkårene og kulturminnelovgivningingen for øvrig. Fagmyndigheten er her fylkeskommunen.

5 Departementets konklusjon

Departementet slutter seg til NVEs anbefaling om å innføre nye standardvilkår etter vassdragsreguleringsloven. Revisjonen medfører at en rekke vilkår tilrås oppdatert, og at enkelte andre tas ut. Departementet tilrår at revisjonen av Suvdølavassdraget fastsettes på de vilkår som følger vedlagt, jf. departementets merknader nedenfor.

I. Departementets merknader til konsesjonsvilkårene

6 Vilkårene for reguleringskonsesjonene

De tre reguleringskonsesjonene i Suvdøla har i dag separate vilkårssett. NVE foreslår to nye vilkårssett; ett for konsesjonen av 1957 for regulering av Suvdølavassdraget og ett felles for konsesjonene av 1961 og 1963 for regulering av Måvatn mv..

I tillegg til at utdaterte vilkår tilrås fjernet, tas også ut vilkår om slipp av vann til tømmerfløtning, som ikke lenger er aktuelt. Vilkåret om ytterligere reguleringer i vedkommende vassdrag er heller ikke del av vilkår som lenger pålegges. Likeledes fjernes vilkåret om andre fall- og brukseieres rett til å anvende det regulerte driftsvannet. Dette følger direkte av vassdragsreguleringsloven § 25 og vilkåret anses derfor overflødig.

Konsesjonstid og revisjon, jf. vilkårene post 1

Bestemmelsen om begrenset konsesjonstid for andre enn staten eller norske kommuner, tas ut av gjeldende vilkår. Vilkår om hjemfall fjernes. Konsesjonen gis på ubegrenset tid. Vilkårene for konsesjonen kan tas opp til alminnelig revisjon etter 30 år.

Konsesjonsavgifter, jf. vilkårene post 2

Ved revisjon endres normalt ikke de økonomiske vilkår. Konsesjonsavgiftene videreføres derfor uendret. Oppjustering av årlige konsesjonsavgifter skjer uansett hvert femte år etter de til enhver tid gjeldende regler. Ordlyden i vilkåret er ellers endret og tilpasset gjeldende lovtekst. Avgiften avsettes særskilt for hver kommune til et fond, som anvendes etter bestemmelse av fylkestinget eller kommunestyret, og midlene skal fortrinnsvis anvendes til utbygging av næringslivet i distriktet.

Konsesjonskraft, jf. vilkårene post 3

I tråd med prinsippet om at de økonomiske vilkår normalt ikke endres ved revisjon, videreføres de gjeldende bestemmelsene om kraftpris. Likeledes beholdes bestemmelsen om at oppsagt kraft ikke senere kan forlanges avgitt.

For konsesjonen av 1957 foreslår NVE å beholde bestemmelsen om at berørte kommuner 30 år etter at opprinnelig konsesjon ble gitt, og etter Kongens beslutning, kan få ytterligere konsesjonskraft til dekning av kommunenes behov.

Konsesjonskraft som skal avgis til kommunene er inntil 10 %, jf. vregl. § 22 første ledd. Av tidligere tilsvarende bestemmelse i vregl. § 12 nr. 15 femte ledd fulgte det at størrelsen på bestemt konsesjonskraft for konsesjoner gitt på ubegrenset tid, kunne tas opp til fornyet vurdering etter 30 år. Ved en slik vurdering kunne det fastsettes en høyere prosentsats for avstått konsesjonskraft enn 10 % og 5 % (til staten), *«saavidt fornødent til at dekke deres eget behov eller til at forsyne deres indvaanere med kraft til lys, varme, gaardsdrift, haandverk eller smaaindustri.»*, dvs. når det var nødvendig av hensyn til alminnelig forsyning. Dagens konsesjonsvilkår i reguleringskonsesjonen for Suvdølavassdraget er utformet i tråd med denne bestemmelsen.

Ved en lovendring i 1959 ble bestemmelsen om konsesjonskraft endret til å gjelde både tidsbegrensede og tidsubegrensede konsesjoner, og begrensningen av de spesielle forsyningsbehov ble fjernet. Ved en ny lovendring i forbindelse med vedtakelsen av energiloven i 1990, ble bestemmelsen igjen endret og erstattet med ordlyden: *"Vedtak om avståelse og fordeling av kraft kan tas opp til ny prøvelse etter 20 år"*. Samme ordlyd er videreført i dagens tilsvarende konsesjonskraftbestemmelse i vregl § 22 sjuende ledd. Det finnes med andre ord ikke lenger noen 30 års-regel i dagens lov, ei heller noen bestemmelse om mulighet til å fastsette høyere prosentsats enn inntil 10 prosent verken på konsesjonstidspunktet eller senere. Regelen om forhøyet prosentsats er benyttet i svært få tilfelle. Departementet ser ingen grunn til å videreføre den opprinnelige vilkårsteksten om 30 år, som heller ikke lenger har hjemmel i lov. Konsesjonsvilkåret tredje ledd som foreslått av NVE, tas derfor ut og kun dagens regel om konsesjonskraft kan tas opp til ny vurdering etter 20 år tas inn i det reviderte vilkåret, jf. siste ledd.

Teksten oppdateres ellers i tråd med ordlyden i moderne standardvilkår og gjeldende lovbestemmelser.

Byggefrister mv., jf. vilkårene post 5

Fristen for oppstart av byggearbeid utvides fra någjeldende 2 til 5 år og arbeidet må fullføres innen ytterligere 5 år, jf. vassdragsreguleringsloven § 15. Begge frister kan forlenges av NVE.

Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn mv., jf. vilkårene post 7

Myndighet for godkjenning av planer og tilsyn er tillagt NVE. Det nye standardvilkåret erstatter tidligere poster.

Naturforvaltning, jf. vilkårene post 8

Det innføres moderne standardvilkår med hjemmel til å pålegge tiltak for naturforvaltning og friluftsliv.

Automatisk fredede kulturminner, jf. vilkårene post 9

Det vises til departementets merknader ovenfor i 4.5.

Manøvreringsreglement, jf. vilkårene post 14

Gjeldende manøvreringsreglement, fastsatt ved planendring 18.04.1966, oppdateres i tråd med moderne standardvilkår, jf. departementets merknader til reglementet nedenfor i punkt 6.

Departementet slutter seg for øvrig til NVEs merknader og forslag til vilkår.

7 Departementets merknader til nytt manøvreringsreglement

Manøvreringsreglementet oppdateres språklig og utdaterte vilkår fjernes.

Regulering av Steinbutjern tas ut av reglementet. Reguleringen er lagt ned og dammen er revet. Likeledes er reguleringen av Buvatn tatt ut, jf. Industridepartementets tillatelse 24.10.1966.

I NVEs innstilling ble opplyst at konsesjonæren skal utføre nye høydemålinger for reguleringene, og at disse skulle ettersendes departementet. Departementet mottok følgende e-post fra NVE datert 13.2.2019:

"Forslag til manøvreringsreglement for Suvdøla med nye høydemålinger er vedlagt.

Drangedal e-verk har etter avtale ettersendt nye oppmålte høyder for reguleringene i Suvdøla, jf. epost 27.11.2018 og 4.2.2019. De nye kotehøydene er oppmålt ved damterskler i magasinene, med høydereferanse NN2000. I forslaget til oppdatert manøvreringsreglement har vi satt de nye høydene som HRV, og justert høyder for LRV og naturlig vannstand tilsvarende.

De nye målingene avviker i varierende grad fra høydene i gjeldende reglement:

- *Kleppsvatn: + 3,9 m*
- *Måvatn – 2 m*
- *Holmevatn og Breilivatn + 0,6 m*

Overføringen av Lianelva er satt til kote 531,6 basert på oppgitt høyde ved inntaksdam i Synken, og størrelsen på overført felt er hentet fra revisjonsdokumentet.

Vi foreslår å stryke følgende setning i manøvreringsreglementet: «Kresbutjern kan heves 1.5 m til kote 655,5 i flomdempingsøyemed». I Kresbutjern er utløpet mot Heibekken stengt, og via et inntak er utløpet overført til en kanal mot Suvdøla. Drangedal e-verk opplyser at Kresbutjern ikke kan reguleres aktivt. Overføringen av Heibekken står nevnt i reglementet under Overføringer i post 1. Etter vår vurdering er setningen om at vannstanden kan heves i Kresbutjern unødvendig, og den kan feilaktig oppfattes som at vannstanden i Kresbutjern reguleres."

Departementet har ingen merknader til NVEs forslag og slutter seg til det oppdaterte og endrede reglementet post 1 og 2.

Departementet bemerker at ordlyden i post 3 må endres noe etter at

vassdragsreguleringslovens bestemmelser ble revidert, jf. Prop. 117 L (2016-2017).

Bestemmelser for manøvreringsreglement og hydrologiske observasjoner er nå fastsatt i vregl. § 16.

Medfører vilkår om vannslipp og vannstandsendringer skadelige virkninger av omfang for allmenne interesser, kan det gjøres nødvendige endringer i reglementet, jf. reglementet post 4. Regelen er lovfestet i vassdragsreguleringsloven § 16 tredje ledd. Et reglement er konsesjonsvilkår som kan endres av Kongen eller departementet etter søknad fra vassdragsanleggets eier, jf. vregl. § 9. Almennelige forvaltningsprinsipper, herunder høring av berørte instanser og parter, vil alltid inngå i departementets saksbehandling både ved nye

tiltak, endring av vilkår, herunder endring av et reglement, selv om slik høring ikke lenger er lovfestet.